

cessària que sorgeix c. 1950: sempre s'ha dit «els problemes de tal o tal terreny, qüestió, etc.», expressió que té la mateixa força i valor, en lloc d'aquell clixé pedantesc i ajargonat. *Símbol* [1695, Lacav.], ll. *symbolum* ‘senyal per reconèixe’s’, gr. *σύμβολον* id., de *συμβάλλω* ‘ajuntar, fer coincidir’; *simbòlic* [1695, Lacav.]; *symbolitzar* [id.]; *symbolització* [id.].

EMBLICS, només en dos textos naturalistes del S. xv (traduïts de fonts occitanes, si no m'enganyo, ¹⁰ tots dos), sembla l'oc. *emblic*, *omblic*, *emborigol* ‘me-lic’ (*UMBILICUS*) per alguna comparació de forma.

Embó(ns) (terme nàutic), tret regressivament d'**EM-BORNALS** *Embó* ‘reforç’, V. *embonar* (BO) Em. ¹⁵ *boc*, V. *boca* *Emboç*, V. *boç* *Embocada*, *embocador*, *embocadura*, V. *boca* *Emboçadura*, V. *boç* *Embocalar*, *embocament*, V. *boca* *Emboçament*, *emboçar*, V. *boç* *Emboçat*, V. *boç* *Embocatxar*, *emboçinar*, V. *boca* *Emboetar*, del fr. *emboîter* ‘encaixar’ (derivat de *boîte*) *Embofegar*, V. *bòfega* (BUFAR) *Embogar*, V. *boga* *Embogat*, context insuficient (de *boga?* de *embuatar*, BUATA?) *Embogetar*, V. *boget* *Embogiment*, *embogir*, *embogit*, V. *boig* *Emboirament*, *emboirar*, -rat, *emboiregar*, -egat, *emboirinat*, V. *boira* *Emboixar*, V. *boixa* *Embojar*, V. *botja* *Embol*, V. *emblema* *Embolada*, grafia errònia per *+embulada* *Embolar*, V. *bola* i *bol* armeni *Embolcades*, *embolcall*, *embolcàllar*, *embolcar*, V. *bolcar* ²⁰ *+Emboldronyat*, V. *boldrò* *Embolear*, V. *voleiar* (VOLAR) *+Embolesit*, veg. *VidesR*, gloss.

Embolest, hapax d'un doc. barceloní del S. xiv, resultant d'un encreuament de *molest*, *molèstia*, amb *embolic* *Embòlia*, V. *emblema* *Embolic*, *embolicata*, *embolicadis*, *embolicador*, *embolicament*, *embolicar*, ²⁵ *embolicoi*, V. *bolic* *Embolir-se*, hapax probablement mal copiat per *embotir-se*

Embolisme, V. *emblema* *Embolt*, *embolta*, V. *voldre* *Embolum*, *embolumar*, *embolumat*, V. *volum* *Embonadura*, *embonar*, *embones*, *emboniquir*, ³⁰ V. *bo* *Embons*, V. *embornals* *Embonyec*, *embonyegar*, *embonyigada*, *embonyigar*, V. *bony* *Emboquillar*, -llat, V. *boca* *Emborbollador*, *emborbollament*, *emborbollar*, V. *borboll* *Emborbossal*, -ssat, V. *balbuç* (BALB) *Emborbostir*, V. *barba* i *balbuç* ³⁵ *Emborbotat*, V. *barba* *Emborda*, *embordar*, *embordeir*, *emborderir*, *embordir*, *embordonir*, V. *bord* *Emborinada*, V. *borinar* *Emborlat*, V. *borla* *Embornada*, V. *bornar*

EMBORNALS, ‘foradets oberts a la borda d'una embarcació per donar eixida a l'aigua que s'hi acumula’, abans *embrunals*, metàtesi de **umbrenals*, i aquest, del gr. *ἀμπρυντα τρήματα* ‘forats per a la pluja’, de l'adjectiu *ἀμπρυνός* ‘pluvial’, derivat d'*ἀμπρησος* ‘pluja’. ⁴⁰ □ 1.ª doc.: S. XIII.

Embrunals ja figura en els *CostTort*. (ed. Ol., p. 454), i *ambrunals* en el *Consolat de Mar* (§ 18); aquell surt també en JoMartorell: «destaparen los *embrunals* de la nau, e exia tan gran doll de sanch ...»

(DAG.) i en un doc. val. de 1457: «dos cuyros de bou --- per a maneguetes de *embronals*» (AlcM). No caldrà repetir ací el que ja vaig exposar en un article de 1936 (reproduït en *EntreDL* III, 188-90) i en el DCEC (*imbornales*, II, 991). Modernament s'usa encara la forma *ambornals*, que vaig sentir a Felanitx (1964) i que d'altres han anotat a la costa del Continent; però, sobretot parlant de barques, s'ha propagat molt un derivat regressiu, que de primer degué ser *emborns*, i això es reduí fonèticament a *embons*: és la forma que he sentit en el Maresme (Sant Pol, 1936), a l'Empordà (L'Escala, 1937) i en altres punts de la costa mallorquina (entre els pescadors de Cabrera, 1968). Cf. *Albons*, poble del golf de Roses, ALBURNOS.

Embornar, V. *bornar* *Emborrada*, *emborrador*, *emborradora*, *emborratament*, *emborrat*, V. *borra* *Emborrascar*, V. *borrasca* *Emborrassament*, *emborrasar*, V. *borra* *Emborrataxament*, *emborratxar*, V. *borratxa* ²⁰ *Emborregat*, V. *borrec* *Emborret*, V. *borra* *Emborrim*, *emborriar*, *emborronar*, V. *borra* *Emborrús*, *emborrussar*, V. *emborressar* (BORRA) *Emborsar*, V. *bossa* *Embós*, V. *embussar* *Embosca*, *emboscada*, *emboscar*, *emboscarrat*, *emboscassat*, *emboscat*, V. *bosc* *Embossament*, *embossar*, V. *bossa* *Embossament*, *embossar*, V. *embussar*

EMBOSTA, ‘porció de qualsevol cosa escampadissa que cap en la conca de les dues mans juntes’, abans *ambosta* i **AMOSTA** (d'on la variant *almosta*), del cèltic *AMBOSTA id., derivat de *BOSTA ‘conca de la mà’ (irl. mj. *boss*, *bass*, gaèlic *bas*, bretó *boz*), amb el prefix AMBI- ‘ambdós, tots dos’. □ 1.ª doc.: tant *amosta* com *almosta* ja es documenten en el S. XIV. ²⁵ *ambosta* en el XVI.

En la *Medecina a Tot Mal* de Bernat Metge (a. 1397), diu la «recepta»: «Vós pendrets --- dues onces de besturri / mesclat ab un poc de ginguri / --- molt més ne valdrà composta; / e puis pendrets una *almosta* / de fum de palla remullada / ---»; del mateix segle és la cita d'*amosta* en el doc. de Sta. Coloma de Queralt que cita AlcM, s. v. *amosta*, i s. v. *ambosta*, en dóna una de la variant amb -mb- en un doc. gironí de 1592. Afegeim-hi encara: «dues *almostes* de sal e una *almostada* de ros de bóta» en un doc. valencià de 1417 (BDC xxiv, 113.10), i «podie haver en cada saquet dues *mostes* de moneda falsa», Orinyà, 1573 (CaCandi, MisHiCat. II, 95).

Pogué haver-hi encara una altra variant, car llegim ³⁰ a la *Farmacologia Cat.* de Klagenfurt, S. XIV: «pren una *almoça* de forment, e mesclay segó gros ---» (Menhardt, AORBB III, 266); però com que no hi ha cap altre testimoni d'aquesta variant en català, i, en canvi, n'hi ha bastants de formes en -ç- en el mot castellà corresponent, tenint en compte que en aquest text de veterinària s'observa alguna forma d'influència castellana, cal sospitar que tinguem ací un cas de castellanisme primerenc.

L'àrea del mot s'estén avui a tots els àmbits del Princ. (a penes és conegut a Barcelona, però sí a to-